

Başarılı Bir Ağ Çalışmasının Koşulları

Avrupa İş Sağlığı ve Güvenliği Eğitim, Öğretim, Bilgi Ağı (ENETOSH), iş sağlığı ve güvenliği eğitim ve uzmanlık alanındaki soru ve sorunlarda deneyim alışverişi sağlayan şimdiye kadar oluşturulmuş tek platformdur.

Avrupa Komisyonu, Ekim 2005 ila Eylül 2007 döneminde gerçekleştirilmiş bulunan LEONARDO DA VINCI Programı çerçevesinde bu ağın kurulmasına destek vermiştir. Proje, 10 ülkeden 13 ortakla başlamış ve günümüzde ise Avrupa'nın 16 ülkesinden toplam 36 ortak işbirliği ile yoluna devam etmektedir. Ağın eşgüdümünü ise Alman Yasal Kaza Sigortaları (Deutsche Gesetzliche Unfallversicherung - DGUV) Çalışma ve Sağlık Enstitüsü (Institut Arbeit und Gesundheit – BGAG) yürütüyor.

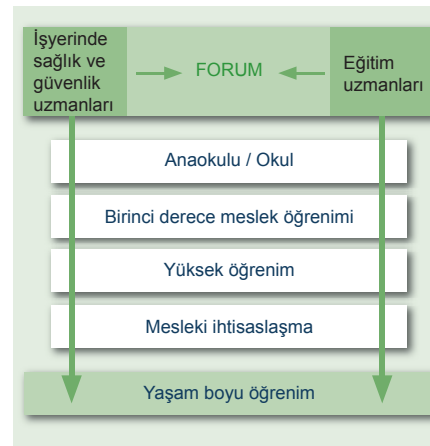
ENETOSH'un Amacı

ENETOSH Avrupa'da iş sağlığı ve güvenliğini koruma alanındaki eğitim ve uzmanlaşma uygulamalarında ortak bir kalite güvenliği oluşturulmasına katkıda bulunmakta ve iş sağlığı ve güvenliğinin eğitim sistemiyle yüksek nitelikli bütünleşmesini sağlamak bakımından bir itici güç oluşturmaktadır.

ENETOSH böylelikle Avrupa Topluluğu'nun işyerlerinde sağlık ve güvenlik stratejisinin (2007-2012) önemli bir amacını gerçekleştirmektedir. İş sağlığı ve güvenliğinin yaşam boyu eğitimin ayrılmaz parçaları olduğu temel düşüncesine uygun olarak ENETOSH anaokullarından ilk ve ortaöğretim kurumlarına, ilk aşama meslek öğreniminden yüksek öğrenim ve uzmanlaşma aşamasına dek eğitim ve öğretimin bütün safhalarını kapsar.

ENETOSH ağı aşağıdaki hedef kitlelere yönelmiş bulunmaktadır:

- Avrupa'daki kaza sigortası kurumları bünyesindeki öğretim elemanları ve antrenörler
- Genel öğrenim kurumları ile meslek öğrenimi kurumlarındaki eğitim-öğretim personeli (gündüz kreşlerindeki personel, öğretmenler, yetiştiriciler, yüksek okul öğretmenleri, serbest eğiticiler)
- Kanaat önderleri (Multiplikatörler) ve politik karar alıcılar (dernek temsilcileri, bakanlıklar, sosyal iş ortakları, AB Komisyonu).

Bu amaç doğrultusunda şimdiye dek 26 ayrı ülkede iş sağlığı ve güvenliği alanında eğitim ve öğretime yönelik 332 ayrı iyi uygulama örneği hayata geçirilmiş, ayrıca iş sağlığı ve güvenliği yetiştiricileri ve eğiticileri için bir kalite standardı geliştirilmiştir.

Editörden

ENETOSH, artık kendi ayakları üzerinde durabilen bir yapıya sahiptir ve böylece geriye dönüp bu AB projesinin sonuçlarını sorgulamak için bir fırsat sunulmaktadır. Aşağıdaki bölümlerde ağımızın yapısını sergilemeye, iyi bir ağın gereklerini sorgulamaya ve ENETOSH'un geleceğine bakmaya çalışacağız.

Ulrike Bollmann

İçindekiler

- 1 | Editörden
| Başarılı Bir Ağ Çalışmasının Koşulları
- 2 | Başarı faktörleri ve engelleri
| İyi Uygulama Örnekleri
| ENETOSH Standardı
- 3 | Ağ Değerlendirmesi
| ENETOSH'ta Kilometre Taşları
- 4 | Eğitim ve Yenilikçi Yaklaşım
| Gelecekte ENETOSH
| ENETOSH Ortakları

Künye

BGAG – Alman Yasal Kaza Sigortaları Çalışma ve Sağlık Enstitüsü (DGUV)
Königsbrücker Landstrasse 2
01109 Dresden

Redaksiyon: Dr. Ulrike Bollmann
E-posta: enetosh@dguv.de
İnternet: www.enetosh.net

ENETOSH açık bir ağıdır. "Kim Kimdir (Who is Who)" hizmetimizden yararlanabilir ya da ENETOSH'un bir üyesi olabilirsiniz!

Education and Culture

Leonardo da Vinci

BAŞARILI BİR AĞ ÇALIŞMASINI SAĞLAYAN FAKTÖRLER

- Ağ ortakları arasında iyi bir iletişim
- Karşılıklı birbirini anlama ve güven
- Fikir ve deneyim alışverişi
- Az hiyerarşi, az bürokrasi
- Alma ve verme arasında iyi bir denge
- Saydamlık
- Ortak ödevler
- Hedefler ve önlemlerin birlikte kararlaştırılması
- Ağ bünyesinde kültürel bir dönüşüm
- Düzenli kişisel buluşmalar
- Ortakların çoğalması
- Ağ yapısının altında yatan fikrin uzun vadeye yayılarak gelişmesi
- Süreç boyunca istikrarlı bir değerlendirme
- Politik çerçeve (örneğin AB Toplu- luk Stratejisi, Avrupa Kalifikasyon Çerçevesi EQR)

BAŞARILI BİR AĞ ÇALIŞMASININ ÖNÜNDEKİ EN- GELLER

- Dil farklılıkları
- Ağırlığın ağ koordinatörü ile tek tek ortaklar arasındaki iletişimde olması
- Kişilerin sürekli değişmesi
- Avrupa'da iş sağlığı ve güvenliği eğitimi ve uzmanlaşma alanında farklı özellikler gösteren ve farklı yönlerde gelişen sistemler
- Ulusal düzlemde genel eğitim sistemi ile iş sağlığı ve güvenliği eğitimi ve uzmanlaşma alanındaki sistemler arasında karşılıklı etkileşim eksikliği
- Ağ çalışmasının ulusal kurumlarca yeterince desteklenmemesi

ENETOSH Standardı

ENETOSH standardı Avrupa'da iş sağlığı ve güvenliği alanındaki yetiştirici ve eğitici kalitesinin ortaklaşa iyileştirilmesini amaçlamaktadır. Bu standardın özelliği hem eğitimcilerin eğitimi hem de iş sağlığı ve güvenliği alanındaki yetkinliği kapsamaktadır.

Bu standart, personel kazanma ve geliştirme alanında yardımcıdır. Ayrıca uygulamaların geliştirilmesinde bir temel olarak da alınabilir. Ulusal boyutta ENETOSH standardından kişisel sertifikasyonlar için de yararlanılabilir.

ENETOSH standardı dört ayrı yetkinlik alanını kapsamaktadır:

1. Eğitim ve uzmanlaşma
2. İş'te sağlık ve güvenlik
3. İşletme bünyesinde sağlık yönetimi
4. İş Sağlığı ve Güvenliği Yönetim Sistemleri

ENETOSH standardı iş sağlığı ve güvenliği alanında faaliyet gösteren yetiştiricilerden/ eğitimcilerden neler beklendiğini içerir. ENETOSH standardının geliştirilebilmesi için somut çalışma durumları ve bu durumdaki davranış biçimi tarif edilmiştir. Bu tarifler Avrupa Kalifikasyon Çerçevesi (EQR) temel alınarak sistematize edilmiştir. Böylelikle Avrupa bağlamında bir karşılaştırma yapılabilmesi amaçlanmıştır.

ENETOSH Standardı Avrupa'nın 10 ayrı ülkesindeki 14 kuruluş tarafından tanınmış bulunmaktadır. 11 ayrı dilde mevcut olan bu standart kontrol listeleri ile birlikte ENETOSH platformundan indirilebilmektedir: www.enetosh.net.

Bu standart Dresden Teknik Üniversitesi ile işbirliği halinde sürekli geliştirilmektedir.

3. Prag Proje Buluşması: ENETOSH Standardı ortaklaşa hazırlandı

İyi Uygulama Örnekleri

ENETOSH projesinde, iş sağlığı ve güvenliği eğitimi ve uzmanlaşma alanındaki iyi uygulama örneklerinin bulunması, seçimi ve hazırlanması kalitenin sağlanması amacıyla yöneliktir.

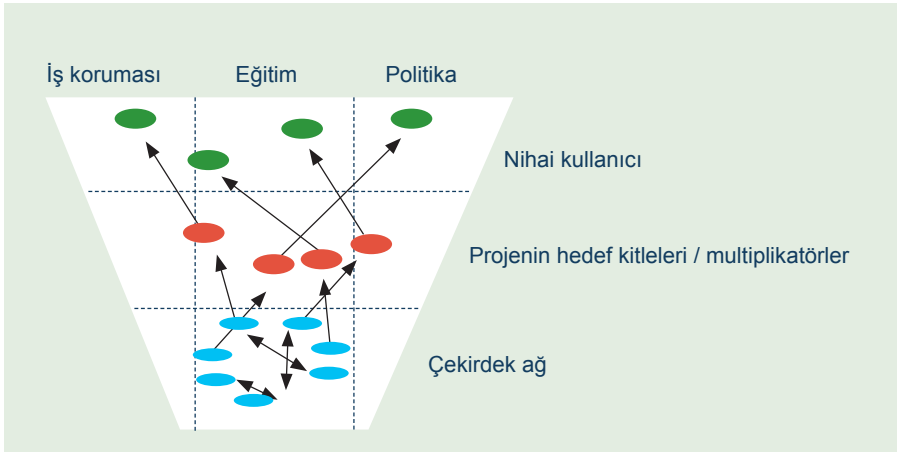
Bu AB projesi çerçevesinde bir kalite yönetimi geliştirilmiş olup buna ait enstrümanlardan bazıları şunlardır: İyi uygulama örneklerinin seçiminde uygulanacak kriterler listesi, bilgi anket formu, kodlama sistemi, redaksiyon kurulu, içtüzük ve ENETOSH platformunun kullanımına yönelik bir davranış modeli. Bu araçlar belli bir işleyiş planına uygun olarak kullanılır.

Seçilen bütün iyi uygulama örnekleri ENETOSH platformunda bir veri tabanında

yayınlanır. Örnekler belli seçim ölçütleri ya da anahtar kelimeler kullanılarak aranabilmektedir. İngilizce olmak üzere kısa bir bilgi ve projenin sayfasına ya da söz konusu ülkenin dilinde olmak üzere ilgili kurumun sayfasına götüren bir bağlantı gösterilmektedir. Belli bazı iyi uygulama örnekleri daha ayrıntılı olarak gösterilmekte ya da konusal ağırlıklarına göre özetlenmektedir.

İyi uygulama örnekleri örneğin Avrupa'da iş sağlığı ve güvenliği eğitimi ve uzmanlaşma alanında yönetsel yenilikler için fikir vermeye yönelik olup bu örneklerden iş sağlığı ve güvenliğinin ulusal eğitim sistemleriyle bütünleştirilmesine yardımcı olması beklenmektedir.

Ağ Değerlendirmesi

ENETOSH projesinin değerlendirilmesi süreç sırasında gerçekleştirilmiş olup bu değerlendirme Lüneburg Leuphana Üniversitesi Değerlendirme ve Kalite Geliştirme Enstitüsü (Universität Lüneburg, Institut für Evaluation und Qualitätsentwicklung) tarafından yürütülmüştür. Değerlendirme kapsamında hem proje bünyesindeki işbirliği (dahili değerlendirme) hem de projenin ve sonuçlarının dışarıdan algılanışı (harici değerlendirme) değerlendirilmiştir.

Harici değerlendirme için, üç ayrı hedef kitlesi arasında ayırım gözetilen bir model esas alınmıştır: Çekirdek ağ bünyesindeki ortaklar, kanaat önderleri (Multiplikatörler), üç ayrı alandan (iş koruması, eğitim-öğretim, politika) nihai kullanıcılar.

Öncelikle standart bir anket formu kullanılmış ve yarı yapısal yüz yüze görüşmeler yapılmıştır. Ayrıca ENETOSH'un İnternet ortamındaki platformuna erişimler istatistiksel bir değerlendirmeye tabi tutulmuştur (log dosyası istatistikleri).

1'den (hiç memnun değil) 5'e (çok memnun) kadar beş kademeli bir skala üzerinde proje ortaklarının projenin işleyişinden memnuniyeti 3,5'ten 4,2'ye, buradan da 4,6'ya dek uzanmaktadır. Projenin en büyük yararları sorulduğunda dört konu öne çıkmaktadır: İyi uygulama örnekleri, İnternet platformu, standartlar ve ağınlı köklü bir özellik kazanması.

2007 ilkbaharındaki değerlendirmeye katılan 83 kanaat önderi ve nihai kullanıcıdan 2007 sonbaharındaki ankete 15'i katılmıştır ve bu da yaklaşık % 27'ye karşılık gelmektedir. Mükerrer anketle deneklerin % 54'ü başkalarını da projeden haberdar etmiştir (toplamda yaklaşık 250 kişi). Kanaat önderleri ile nihai kullanıcıların % 78'i projenin sürdürülmesi gerektiği ve hatta sürdürülmesi halinde rol alabileceklerini (% 75) söylemiştir. Kanaat önderleri projeyi

esası ve içeriği bakımından doğru olarak değerlendirmektedir. Kanaat önderlerinin eleştirisi açık ve net bir şekilde uygulama ayağının ve nihayetinde de standartların kabul görürlüğünün eksik olduğu yönündedir. Sonuçların yaygınlaştırılması bakımından daha fazla diyalog kurulması gerektiği belirtilmektedir.

ENETOSH platformunun birbirinden farklı ziyaretçilerinin sayısına bakıldığında projenin seyri açısından belirgin bir yükseliş eğilimi bulunduğu görülmektedir. Ziyaretçi sayısındaki artışla birlikte gene de ziyaret edilen sayfaların sayısı ve her bir sayfada geçirilen süre azalmaktadır. 2007 senesinde toplamda 12.300 kişi ENETOSH platformunu ziyaret etmişken projenin sona ermesinden sonraki ilk altı ay içerisinde halihazırda 24.986 farklı kişi platformu ziyaret etmiş bulunmaktadır.

2005: Sözleşme Avrupa için Ulusal Eğitim Acentesi'nde resmen imzalandı

(soldan sağa: Klaus Fahle, Ulrike Bollmann ve Walter Eichendorf)

ENETOSH'ta Kilometre Taşları

Uluslararası Forum: Eğitim ve Yenilikçi Yaklaşım

Gelecekte ENETOSH

Eğitim ve Yenilikçi Yaklaşım, 2001 senesinde Almanya'daki meslek örgütlerinin eğitimcileri için bir buluşma noktası olarak başlamıştır. Eğitim ve Yenilikçi Yaklaşım, ENETOSH çatısı altında iş sağlığı ve güvenliği eğitimi ve bu alanda uzmanlaşma ile ilgili soru ve sorunlara ilişkin bilgi ve deneyim alışverişini amacıyla uluslararası bir forum haline gelmiş bulunmaktadır. Bu etkinlik 2004 senesinden bu yana Avrupa İş Sağlığı Ve Güvenliği Ajansı ile işbirliği içerisinde düzenlenmektedir.

Eğitim ve Yenilikçi Yaklaşım forumunun ağırlık noktasını, başlangıçta iş sağlığı ve güvenliği alanında bilgi transferini desteklemeye yönelik yenilikçi eğitim metotları oluşturmuştur. Bununla birlikte, ENETOSH projesi iş sağlığı ve güvenliğinin eğitim ve öğretime entegre edilmesini sağlayarak kapsamı genişletmiştir.

Eğitim ve Yenilikçi Yaklaşım forumu, eğitim ve öğretimde iş sağlığı ve güvenliği ilgili olan herkese, örneğin kreş personeline, öğretmenlere, öğretim görevlilerine ve iş sağlığı ve güvenliğinin eğitim programlarına ve eğitim kurumlarına entegre edilmesinde rol almak isteyen politik karar alıcılara yöneliktir.

Bugüne kadar bu etkinlikte aşağıda belirtilen temel prensiplere uyulmuştur:

- Katılımcılar, Eğitim ve Yenilikçi Yaklaşım etkinlikleri sırasında bir yandan kendi

kaynaklarını keşfetmekte, bir yandan da görev ve sorumluluk üstelenen aktörler haline gelmektedir.

- Bu etkinlik amaca yönelik olarak organize edilmektedir. Yani her bir Eğitim ve Yenilikçi Yaklaşım etkinliğinin temeli kendine özgü bir hikayeye dayanmaktadır.
- Alışılmadık etkinlik yöntemleri hayata geçirilmektedir.
- Yeni konular ele alınmakta, içerik ve yöntem açısından itici güçlerden yararlanılmaktadır.
- Katılımcılar kendi aralarında ilginç çalışma bağlantıları kurmaktadır.
- Program bir organizasyon ekibi tarafından geliştirilmektedir.
- 2006 senesinden bu yana, ENETOSH ağının üyeleri bu etkinliğe katılmaktadır ve etkinliğin sonuçları halihazırda etkinlik sırasında değerlendirilmekte ve sonuçlar İnternet ortamında aşağıdaki adreslerde yayınlanmaktadır : <http://www.dguv.de/bgag/de/veranstaltungen/tundi/index.jsp> ve www.enetosh.net.
- 2007 yılında düzenlenen Eğitim ve Yenilikçi Yaklaşım etkinliği için ayrı bir rapor yayınlanmıştır.

Her bir Eğitim ve Yenilikçi Yaklaşım etkinliği, iş sağlığı ve güvenliği eğitim ve öğretim uygulamalarının kalitesini iyileştirmeye ve iş sağlığı ve güvenliğini Avrupa eğitim sistemi ile bütünleştirmeye yönelik ortaklaşa çabalar açısından bir kilometre taşı niteliğindedir.

ENETOSH'un önümüzdeki dönemde işleyeceği ana konular arasında şunları özellikle vurgulamak gerekir:

- ENETOSH standardının geliştirilmesi ve hayata geçirilmesi,
- Ulusal düzeyde ENETOSH danışmanlarından yararlanılması,
- Avrupa'da iş sağlığı ve güvenliği eğitim ve öğretim sistemleri hakkında bilgi alışverişi yapılması (örneğin ulusal ve uluslar arası atölye çalışmalarıyla),
- ENETOSH'un aday ülkelerde hayata geçirilmesi.

ENETOSH Ağındaki Ortaklar

Çekirdek Ağ

BGAG – Alman Yasal Kaza Sigortaları (DGUV) Çalışma ve Sağlık Enstitüsü

CIVOP – İş Sağlığı ve Güvenliği Bilgilendirme, Eğitim ve Hizmetler Merkezi, Çek Cumhuriyeti

BAR U&F – Eğitim ve Araştırma Sektörlerinde Çalışma Ortamı Koneysi, Danimarka

Lüneburg Leuphana Üniversitesi, Almanya

BG BAU – İnşaat Sanayiinde Kaza Önleme ve Yasal Kaza sigortası Enstitüsü, Almanya

BGW – Sağlık ve Sosyal Yardım Hizmetlerinde Kaza Önleme ve Yasal Kaza Sigortası Enstitüsü, Almanya

ISPESL – Ulusal İş Güvenliği ve Önleme Enstitüsü, İtalya

LDRMT – Litvanya İşgücü Piyasası Eğitim Kurumu, Litvanya

Delft Üniversitesi Safety Science Group, Hollanda

AUYA – Genel Kaza Sigortası Kurumu, Avusturya

NIOM – Nofer İş Hekimliği Enstitüsü, Polonya

FIOH - Finlandiya İş Sağlığı Enstitüsü, Finlandiya

ISGÜM – İş Sağlığı ve Güvenliği Merkezi, Türkiye

Aşağıdaki kurumlar proje sırasında faal olmayan ortaklar olarak etkin bir katılım göstermiş bulunmaktadır:

CİOP-PIB (Çalışma Hayatı Korunması Mer-

kez Enstitüsü, PL), RGUVV (Rhineland Belediye Kaza Sigortaları Enstitüleri Birliği, DE), BAuA (İş Sağlığı ve Güvenliği Federal Enstitüsü, DE), DGB Eğitim Kurumu (Almanya İşçi Sendikaları Konfederasyonu eğitim birimi, DE), LAS (DE), HSL (Sağlık ve Güvenlik Laboratuvarı, UK), MOSHA (Makedonya İş Sağlığı ve Güvenliği Birliği, MK), İş Müfettişliği (AT), TÜV SÜD (DE), Hannover Üniversitesi, Çalışma Bilimi Mesleki İhtisaslaşma Öğrenimi (DE), VUBP (İş Sağlığı Araştırma Enstitüsü, CZ), Nottingham Üniversitesi (UK), Prevent (BE), SUVA (İsveç Kaza Sigortası Fonu, CH), ROM-TENS Vakfı (RO).

Projenin sona ermesinden sonra katılan yeni üyeler şunlardır:

AIAS (İtalya Çevre ve Güvenlik Profesyonelleri Birliği, IT), AWO Sachsen (Saxon Çalışanlar Sosyal Yardımlaşma Birliği, DE), Münih Üniversitesi İş, Sosyal ve Çevre Sağlığı Enstitü ve Polikliniği (DE), EFBWW (Avrupa İnşaat ve Ağaç İşçileri Federasyonu, EU) ve şimdiye dek üçü bulan bireysel üyesi ile birlikte Portekiz ulusal ağı.